МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА
РЕГИОНАЛНО УПРАВЛЕНИЕ НА ОБРАЗОВАНИЕТО – СОФИЯ-ГРАД
София 1303, ул. „Антим I” № 17, тел.:02 9356050, e-mail: rio_sofia_grad@mon.bg, https://ruo.mon.bg/sofia-grad

X
Рег. №

ДО ДИРЕКТОРИТЕ НА
СТОЛИЧНИТЕ ОБРАЗОВАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ

Относно: *препоръки и правила за безопасно движение по пътищата*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО/УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ДИРЕКТОР,

Във връзка с писмо с вх. № РУО1-26007/14.08.2026 г. на Светлозар Захариев, началник на отдел „Пътна полиция - СДВР“, Ви уведомявам, че в периода септември - октомври 2026 г. се организира и провежда традиционната акция на полицията „Децата тръгват на училище! Да ги пазим на пътя!” Седмицата от 15 до 21 септември е обявена за Седмица на детската пътна безопасност, а 18 септември е определен за „Ден без жертви на пътя”.

За периода от 01.06.2026 г. до 31.08.2026 г. са настъпили 23 бр. ПТП с пострадали деца - 27, няма загинали деца. Ранените деца се разпределят съответно: ранените деца - пешеходци са 8, деца - пътници са 12 и деца - водачи - 7.

Пострадалите деца групирани по възраст са съответно:

- 17 годишни - няма ранени лица ;
- 16 годишни - 8 ранени лица;
- 15 годишни - 3 ранени лица ;
- 14 годишни - 3 ранени лица;
- 13 годишни - 3 ранени лица;
- 12 годишни - 2 ранени лица;
- 11 годишни - няма ранени лица;
- 10 годишни - I ранено лице;
- 9 годишни - няма ранени лица;
- 8 годишни - 1 ранено лице;
- 7 годишни - 1 ранено лице;
- под 6 години - 5 ранени лица .

От страна на отдел „Пътна полиция“ СДВР са планувани мероприятия за повишаване безопасността на децата, както в първия учебен ден, така и през цялата година. В тази връзка отдел „Пътна полиция” - СДВР предоставя на Вашето внимание следните препоръки към водачи, пътници и пешеходци, като са цитирани и последните изменения и допълнения на Закона за движението по пътищата влезли в сила от 07.09.2025 г. Препоръчително е пешеходците да имат следното поведение:

1. Да вървят по тротоара;
2. Да използват подлезите и надлезите;
3. Ако няма тротоар, да се движат срещу колите и най-вляво по банкета;
4. Преди да пресичат на пешеходна пътека, винаги да се оглеждат в двете посоки;
5. Да се убедят, че шофьорът ги е видял и разбрал, че ще пресичат. Предимството не гарантира безопасно пресичане;
6. Да пресичат улицата бързо;

7. Да пресичат само на зелено;

8. Дори светофарът да свети зелено, да се оглеждат за приближаващи коли;

9. Да не отклоняват вниманието си като гледат в телефона или друго устройство, когато пресичат;

10. Ако са със слушалки в/на ушите, да намалят звука, за да чуват страничните шумове, с което могат да избегнат евентуална опасност, след подаден звуков сигнал;

11. Ако са велосипедисти и използват тротоара или пешеходната пътека, да слязат от велосипеда и да го бутат;

12. Особено важно е спазването на препоръките от децата, като за по-малките движейки се с придружител нагледното обучение е задължително.

В допълнение може да се обърне внимание на това, да се покаже на детето най-безопасния маршрут до училище. Това обикновено е този с най-спокоен трафик и най-малко улици за пресичане, да се научи да ходи по тротоара, а не по платното, да не играят с играчка докато ходят, защото може да я изпуснат на платното и да се втурнат, за да си я вземат, да се обясни на детето за какво да внимава докато върви и да бъде научено при пресичане да спазва простите правила: да спре на бордюра, да погледне наляво, после надясно, после пак наляво, да се ослуша дали не приближава кола и след това да премине, да му се напомни, че трябва да пресича на светофар само когато свети зеленият сигнал, да му се разяснят опасностите при пресичане измежду спрели автомобили , да му служим за пример.

От 07.09.2025 г. влязоха в сила следните допълнения в ЗДвП, касаещи пешеходците: При пресичане на платното за движение пешеходците да преминават по пешеходните пътеки при спазване на следните правила:

1. Преди да навлязат на платното за движение, да спрат, да се огледат наляво и надясно и да се съобразят с приближаващите се пътни превозни средства;

2. Да не удължават ненужно пътя и времето за пресичане, както и да не спират без необходимост на платното за движение;

3. Да не преминават през ограждения;

4. Да не използват мобилен телефон или друго мобилно устройство за комуникация или друго средство, отклоняващи вниманието им;

5. Да пропуснат приближаващите релсови превозни средства.

6. Пешеходците да не пресичат платното за движение непосредствено зад или пред спрял на спирка от редовните линии за обществен превоз на пътници автобус, трамвай или тролейбус.

Много злополуки с пешеходци стават поради това, че водачите не могат да ги видят докато не стане прекалено късно. Този проблем е още по-сериозен през нощта и при лошо време.

Ако се носи подходящо облекло, ще се увеличи шанса пешеходеца да бъде видян навреме. Такова облекло е с ярки цветове и флуоресцентни елементи за през деня и светлоотразителни елементи за нощта. Светлоотразителни елементи се продават под формата на самозалепващи се ленти, които лесно могат да се прикрепят към дрехи и училищни чанти.

Водачите на ПИС (пътни превозни средства) следва да се съобразяват и спазват следните препоръки:

1. Да не спират в зоните на пешеходни пътеки или обособените места за пресичане на пешеходци, с което затрудняват видимостта на другите водачи на ППС, спрямо пешеходците.

2. Независимо от разрешената скорост водачите да намаляват скоростта и да се движат с особено внимание в районите на пешеходни пътеки и други обособени места за пресичане на пешеходци.

3. Да се движат с изключително внимание и подходяща скорост минавайки покрай спирките на масовия градски транспорт и особено, ако има спряло ППС на спирката.

От 07.09.2025 г. в сила влязоха следните допълнения към ЗДвП, касаещи водачите:

Водачът на велосипед трябва:

1. да ползва светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъде лесно забелязан при управлението му извън населените места, през тъмната част на денонощието и при намалена видимост;
2. да се движи възможно най-близо до дясната граница на платното за движение;
3. в тъмните часове на денонощието и/или при намалена видимост да управлява велосипеда с включена бяла или жълта светлина отпред;
4. при пресичане на платното за движение на пешеходна пътека да слезе от велосипеда и да пресече на собствен ход.

На водача на велосипед е забранено да превозва други лица върху велосипеда, освен деца до 6-годишна възраст или с тегло до 27 кг на специално предвидени и сертифицирани столчета или седалки, освен ако велосипедът е произведен за ползване от повече от едно лице; да превозва други лица върху велосипеда, ако е на възраст под 18 години; по време на движение да използва мобилен телефон, друго мобилно устройство за комуникация или друго средство, отклоняващо вниманието му, освен устройства, позволяващи използването им без участието на ръцете му

Водачът на индивидуално електрическо превозно средство трябва да се движи по велосипедната инфраструктура, а при липса на такава - възможно най-близо до дясната граница на платното за движение; да се движи с изправно индивидуално електрическо превозно средство, което развива максимална скорост до 25 km/h; да ползва защитна каска; при намалена видимост да управлява индивидуалното електрическо превозно средство с включени светлини и да ползва светлоотразителна жилетка или светлоотразителни елементи върху видимата част на облеклото, позволяващи да бъде лесно забелязан; при пресичане на платното за движение да се придвижи съгласно правилата за движение по пътищата, съобразявайки се с приближаващите превозни средства и без да им отнема предимство, а ако пресича платното за движение на пешеходна пътека - да слезе от индивидуалното електрическо превозно средство и да пресече на собствен ход; да има валидна застраховка ”Гражданска отговорност” на автомобилистите.

На водача на индивидуалното електрическо превозно средство е забранено да развива скорост, по-висока от 25 km/h; да се движи по пътища и улици, на които максимално разрешената скорост за движение на моторни превозни средства е над 50 km/h; ограничението не се прилага за улици с изградена велосипедна инфраструктура; се движи в зони, обозначени с пътен знак В9 - ”Забранено е влизането на велосипеди”; се движи по улици, обозначени с пътен знак Г 13 - ”Пътна лента или платно за движение само на превозни средства от редовните линии”; се движи в тъмната част на денонощието; управлява превозното средство, без да държи кормилото с ръце или по начин, който създава опасност за останалите участници в движението, включително да извършва скокове или да го управлява на едно колело; превозва други лица; превозва, тегли или тласка предмети, които пречат на управлението на превозното средство или създават опасност за другите участници в движението; се движи успоредно до друго индивидуално електрическо превозно средство или двуколесно пътно превозно средство; се движи в непосредствена близост до друго пътно превозно средство или да се държи за него; управлява превозното средство по площите, предназначени само за пешеходци; използва мобилен телефон, друго мобилно устройство за комуникация или друго средство, отклоняващо вниманието му, освен устройства, позволяващи използването им без участието на ръцете му при управлението на индивидуално електрическо превозно средство; води животни; паркира превозното средство в паркове, градини, площади, детски и спортни площадки, зелени площи, площи, предназначени само за пешеходци, тротоари, както и на входовете към метростанции или сгради, спирки на наземния транспорт, пътеки за преминаване и пред рампи за достъп на хора с увреждания, освен на определените за това места.

Минималната възраст на водача за управление на индивидуално електрическо превозно средство е шестнадесет години.

На водача на двуколесно пътно превозно средство, е забранено да се движи успоредно до друго двуколесно пътно превозно средство; да управлява превозното средство, без да държи кормилото с ръка, както и да освобождава педалите, с които контролира превозното средство; да се движи в непосредствена близост до друго пътно превозно средство или да се държи за него; да превозва, тегли или тласка предмети, които пречат на управлението на превозното средство или създават опасност за другите участници в движението; да управлява превозно средство по площите, предназначени само за пешеходци; тази забрана не се отнася за велосипедисти на възраст до 12 години.

При приближаване към пешеходна пътека водачът на нерелсово пътно превозно средство е длъжен да пропусне сигнализиращите, че ще пресичат платното за движение на пешеходната пътека, стъпилите на пешеходната пътека или преминаващите по нея пешеходци, като намали скоростта или спре.

Водачите на ППС да имат предвид, че пешеходците най-често са непредвидими в действията си и поради различни фактори, отрицателните последствия в повечето случаи са за тях.

Скейтбордът, ролерите и скутерите са много приятен начин за придвижване. За сметка на това те не са безопасни за управление по пътищата. Те са нестабилни и могат да бъдат заплаха както за този, който ги управлява, така и за околните. Многократно по-опасни са, ако ги управлява неопитен човек.

Поради това се препоръчва скейтборд и ролери да се карат в паркове и градини, и никога по улицата. Трябва да се избягват много оживените места и да се внимава за другите пешеходци, особено за малки деца и възрастни хора.

Най - често пострадалите в пътнотранспортни произшествия деца са били пътници в автомобилите на своите родители или близки. Грижата за детето като пътник в семейния автомобил не рядко се пренебрегва, като нуждата от използването на обезопасителния колан или на обезопасителната система за деца не се осъзнава като средство за защита, а като необходимост за предпазване от глоба.

Често родителите решават, че децата им са вече достатъчно пораснали и им предоставят управлението на мотопеда, мотоциклета или автомобила, като сами ги учат на това. Затова е важно да не забравяме, че на пътя или в превозното средство нашата безопасност е в нашите ръце.

В допълнение Ви информирам, че на интернет страницата на Държавната агенция за „Безопасност на движението по пътищата” www://sars.gov.bg/obuchenie/ в секция „Полезно - за децата” са публикувани интерактивни уроци и учебно помагало за безопасност на движението по пътищата, Наръчник за родители по безопасност на децата при движение по пътищата, както и Наръчник за защита на децата от съвременните опасности.

Предлагам, настоящите препоръки и правила по преценка на учебните заведения да бъдат поставени на видно място за децата и техните родители, както и да бъдат използвани в учебния процес.

С уважение,

Х

Д-Р ЕЛЕОНОРА ЛИЛОВА
Началник на РУО - София-град